

ду прѣдставенитѣ градове е влизалъ и Сливенъ, а прѣзъ юни, въ числото на 28-тѣ български прѣдставители въ Цариградъ личи и сливенеца Ив. Добровски (гл. биографията му). Черковнитѣ борби въ Сливенъ не се спиратъ и слѣдъ издаването на многоочаквания ферманъ отъ 28-и февруари 1870, съ който се учрѣди самостойна българска черква, нарѣчена *екзархия*, въ която влиза и Сливенъ, като центъръ на епархия¹⁾). Ферманътъ билъ разгласенъ публично отъ съмитѣ турски власти. Тѣ сѫ се радвали ведно съ българитѣ, защото съзнавали, че ако българитѣ не бѫдатъ удовлетворени по тоя въпросъ, тѣ ще заловятъ оржието. Прецедентътъ въ тая насока е билъ вече доволно внушителенъ и зловѣщъ. Въпросътъ е за прѣминаването на Х. Димитровата чета прѣзъ 1868 г., която, заедно съ страха да се повторятъ подобни опити, ускоро издаването на фермана.

Всички валии и мютесарифи получили копия отъ тоя ферманъ съ заповѣдъ да го разгласятъ въ респективните си райони. Въ Одринъ, напримѣръ, тържеството е било голѣмо, тъй като при публичното прочитане на тия ферманъ, присъствуvalъ лично валията, българската колония и полкътъ на Садъкъ-Паша (Чайковски), който по това врѣме се случилъ тамъ и се състоялъ повече отъ българи, начело съ военна музика²⁾). Чайковски самъ изповѣдвашъ, че по тия случаи голѣмо тържество станало въ Сливенъ, защото мѣстниятъ мютесарифъ взелъ живо участие въ него, заедно съ всички турски чиновници въ града, въпрѣки че по внушението на английските консули, тѣ трѣбвало да се въздържатъ. Ферманътъ билъ прочетенъ въ конака „съ голѣма тържественность“. Чайковски накърно трѣбвало да се раздѣли съ „юначнитѣ“ българи, и за послѣденъ пътъ миналь прѣзъ Сливенъ (на пътъ за Шуменъ прѣзъ Котель) именно прѣзъ врѣме на тия тържества: „азъ винаги ще запазя най-мили спомени за Балкана и неговото население“, пише той въ своята мемуари.³⁾

Въпрѣки упорството на грѣцкия патриархъ Григорий и неговия замѣстникъ Антимъ, които неприпознавали фирмата,

¹⁾ По инициативата на сливенеца Дим. Добровичъ, слѣдъ прочитането на фермана въ българската черква въ Цариградъ, пристъпило се къмъ събиране волна помощь за българските черкви. Прѣвът той турилъ въ дикото една щедра сума и почналъ да го разнася за тая целъ между останалите българи и публично изругалъ единъ македонецъ, нѣкой си Герчо, който въпрѣки че ималъ нѣколко фурни въ Цариградъ, турилъ въ дикото само петъ пари!

²⁾ За тържественото отпразнуване въ Одринъ рѣшението на черковния въпросъ вижъ статията на Д-ръ Д. Минковъ въ Свѣтлина, год. XXVII (1920), книжки VII – VIII.

³⁾ Интересно е, че до издаването на фермана, българските власти въ Цариградъ били подържани парично отъ Сливенъ. Помощта била събирана между частни лица въ града. Това се вижда отъ едно възвание на мѣстната черковна община (8-и януари 1870 г.) къмъ сливенци (стр. 13 на кондицитѣ отъ черквата Св. Димитъръ).